

Teollisuus liitto

Talouden ja työllisyyden tilannekuva huhtikuu 2022

Tutkimusyksikkö 29.4.2022

1. Talouden ja teollisuuden näkymät huhtikuussa 2022

Taloukasvu jatkuu, vaikka ennusteita on laskettu sodan seurauksena

- Sota ja pakotteet eivät ole romahduttamassa taloutta. Taloukasvua koskevia ennusteita on laskettu vuodessa, nyt kasvun ennustetaan olevan noin 1,5 %. Ennusteissa on vaihtelua. Ennen sotaa ennakoitiin noin 3 % kasvua.
- Teollisuudessa eniten kärsivät suoraan Venäjän vientiä tai tuontia harjoittavat yritykset. Rakentaminen kärsii kustannusten noususta ja esimerkiksi teräspulasta. Palvelualojen elpyminen jatkuu.
- Yleinen työllisyystilanne pysyy hyvänä. Valtiovarainministeriö ennusti (VM 13.4.) työllisten määrän kasvavan ja työttömyysasteen laskevan vuosina 2022 ja 2023.
- Inflaatio on kohonnut kuukausi kuukaudelta, ja kuluttajahintojen nousu on talttumassa vasta ensi vuonna.
- Talouskehitykseen liittyvä suurin riski on energian tuonnin loppuminen Venäjältä. Viimeiset arvioissa esitetään, että tästäkin selvittäisiin vaikean mutta lyhyen ylimenokauden jälkeen.

Teollisuus:

Valtiovarainministeriö ennustaa teollisuustuotannon laskevan vuonna 2022

Tämä vaikuttaa
erittäin synkältä
näkömältä

Tilastokeskuksen helmikuun 2022 tunnuslukuja* (TK 8.4.2022)

- Ennen sotaa teollisuustuotannon määrä oli kasvussa: vuosimuutos (+6 %) ja kuukausimuutos (+1 %).
- Teollisuuden uusien tilausten euromääräisen arvon vuosimuutos on hidastui (+ 4%). Arvo pienentyi tammikuusta (-6 %).
- VM ennusti (13.4.) teollisuustuotannon supistuvan tänä vuonna -0,4 %. Koska alkuvuonna tuotanto on vielä kasvanut, loppuvuodesta olisi tulossa todella hiljainen.
- Tutkimusyksikön näkemyksen mukaan tuotannon supistuminen on mahdollista näistä syistä:
 - a) jos energian tuonti Venäjältä lakkaa kokonaan tai
 - b) tuotantoketjujen häiriöt ovat huomattavasti koronaepidemian aikaisia pahempia.

Ennusteet:

**Taloukasvun
ennustetaan
hidastuvan
edellisvuodesta**

**Yksikään
ennustelaitos ei
ennakoi talouden
supistuvan**

Suomi 2021–2022	Vuosi 2021*	Vuosi 2022e**
Kokonaistuotanto (BKT)	+3,5 %	0,5–2 %
Teollisuustuotanto	+3,9 %	-0,4–2 %
Vienti	+4,7 %	2–5 %

Talouden ennusteita:

- Vuoden 2022 ennusteet on tutkimusyksikkö laskenut eri ennustelaitosten** tekemien arvioiden perusteella.
- Suhdanne jatkumassa kohtuullisen vahvana sodasta huolimatta.
- Vuotta 2023 koskevia ennusteita voi pitää vielä erittäin epävarmoina. Ennusteita on muutettu viimeisen vuoden aikana usein, kuten seuraavalta dialta selviää.

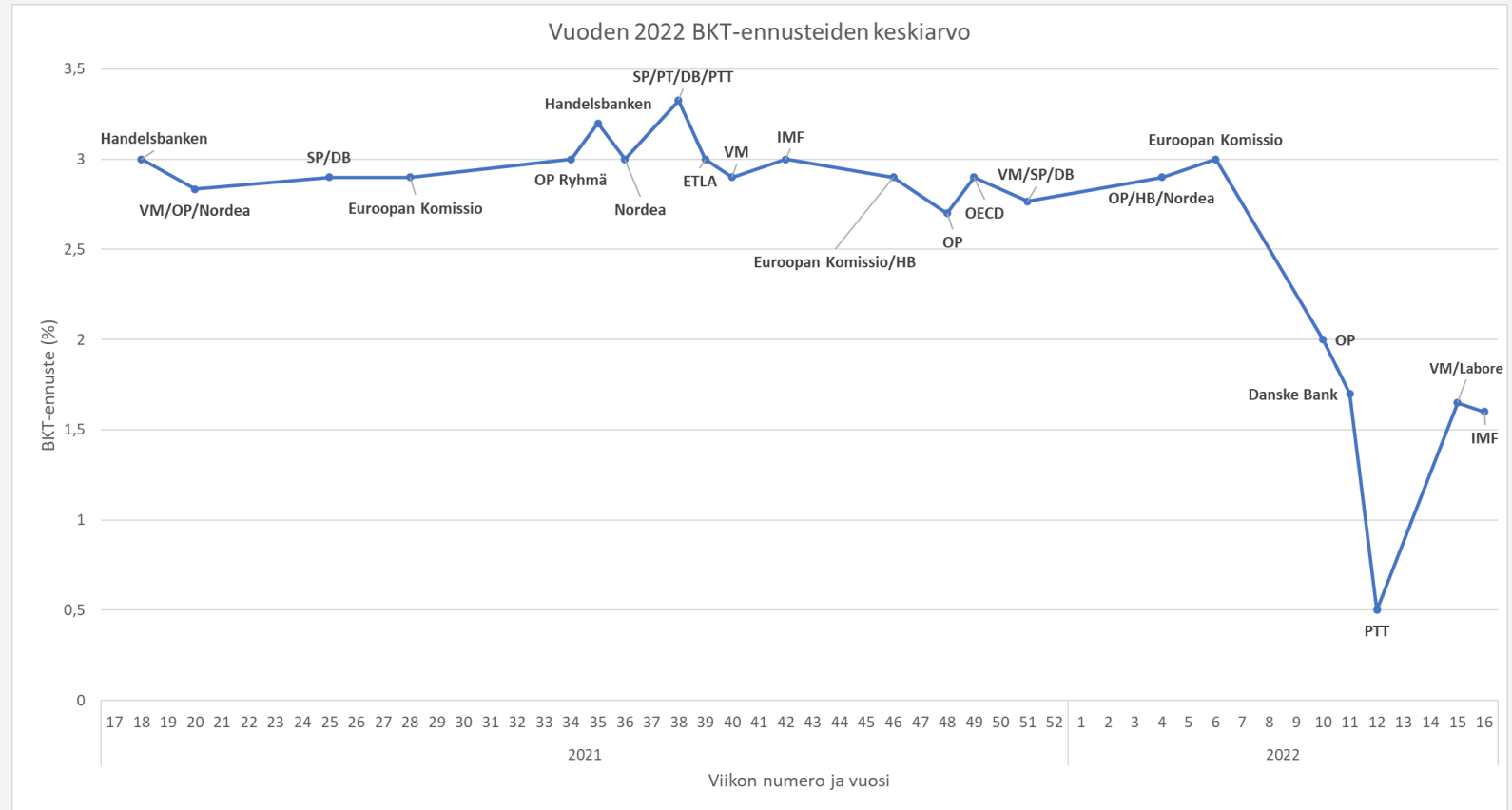
* Lähde: Tilastokeskus

** Lähteet: IMF, Labore, VM, PTT, ETLA, Danske Bank, OP, Suomen Pankki

Ennusteet ilmestyneet 11.3.2022–13.4.2022.

Ennustelaitokset
ovat korjanneet
Suomen
kokonaistuotantoa
koskevia
ennusteitaan
alaspäin

Pellervon
taloustutkimuksen
näkemys selkeästi
synkin

Inflaatio Suomessa: maaliskuun inflaatio yllätti jälleen, +5,8 %

Ennusteet: vuonna 2022 kuluttaja- hinnat nousevat 4-5 % Suomessa

- Aiemmasta näkemyksestä poiketen inflaation ennustetaan hidastuvan vasta ensi vuonna.
- Seuraava dia kuvaa inflaatioennusteiden nousua viimeisen vuoden aikana.
- Sota nostaa jo ennestään korkeita raaka-aineiden hintoja. Lisäksi tuotantoketjujen häiriöt heijastuvat tavaroiden hintoihin.
- Vuonna 2023 talouskasvun hidastuminen, ostovoiman heikkeneminen ja osin myös korkojen nousu laskevat inflaatiota. VM ennustaa vuodelle 2023 inflaatioksi +2,1 %.
- Uhkana hinta-palkkakierre. Käynnissä ekonomistien keskustelu siitä, että inflaatio saadaan talttumaan vain palkansaajien ostovoimaa (reaalipalkkoja) heikentämällä. Tämä asettaa paineita työmarkkinoille.
- Ansiot kohoavat VM:n mukaan hitaasti: +2,6 % (2022) ja +2,5 % (2023).

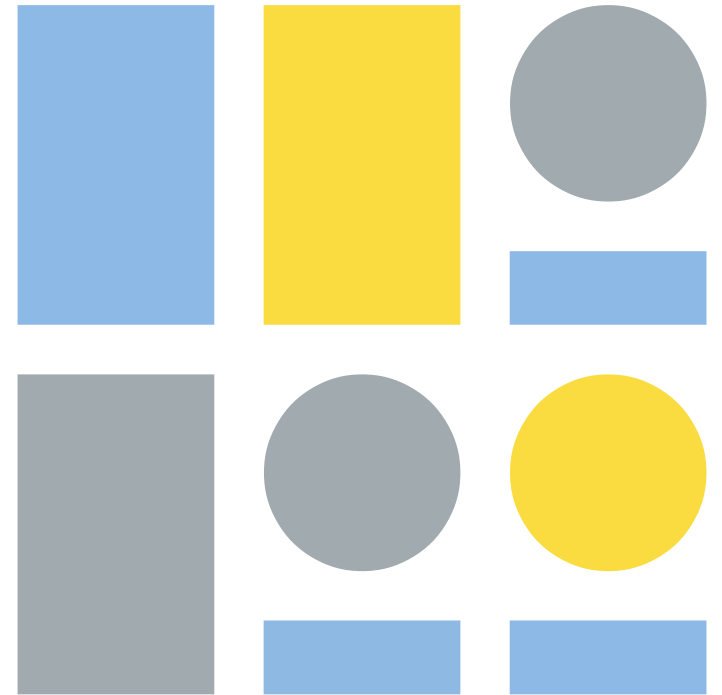
Ukrainan sota nosti inflaatio-odotukset aivan uudelle tasolle

Inflaation ennustaminen on osoittautunut vaikeaksi

Vielä syksyllä vuodelle 2022 ennustettiin 1,5 % hintojen nousua

Ilmestynyt	Ennusteen laatija	Ennustettava vuosi (%)		
		2021	2022	2023
Vuosi 2022				
19.4.2022	IMF		3,8	2,7
13.4.2022	Labore	2,2	4,5	2,3
13.4.2022	VM	2,2	4,0	2,1
22.3.2022	PTT	2,2	5,0	2,5
17.3.2022	Etla	2,2	3,3	1,9
15.3.2022	Danske Bank	2,0	4,4	2,0
11.3.2022	OP Ryhmä	2,2	4,4	2,2
10.2.2022	Euroopan komissio	2,1	2,6	1,9
Vuosi 2021				
20.12.2021	VM	2,2	2,6	1,8
17.12.2021	Suomen Pankki	2,1	2,0	1,6
11.11.2021	Euroopan Komissio	1,8	1,9	1,9
12.10.2021	IMF	1,9	1,6	1,6
27.9.2021	VM	1,8	1,6	1,7
20.9.2021	ETLA	1,8	1,6	1,4
16.9.2021	Suomen Pankki	1,9	1,5	1,6
16.9.2021	PT	1,7	1,3	1,3
7.7.2021	Euroopan Komissio	1,5	1,6	
15.6.2021	Suomen Pankki	1,7	1,4	1,6
12.5.2021	VM	1,4	1,5	1,7
6.4.2021	IMF	1,4	1,5	1,6

2. Työllisyyden kehitys

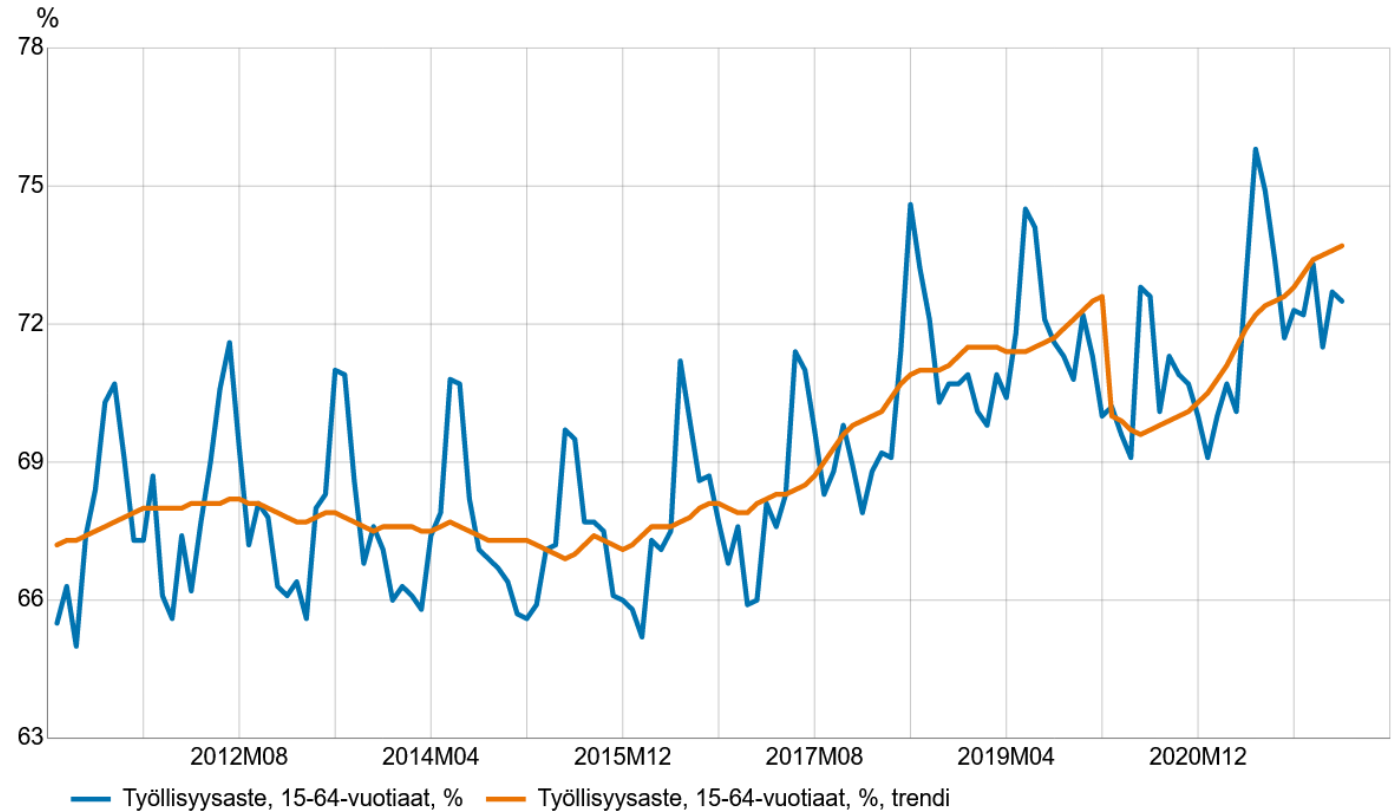

Työllisyys parantunut (TK 2.5.2022)

Työvoimatutkimus maaliskuu 2022:

- 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen trendiluku oli 73,7 prosenttia
- Työllinen= henkilö, joka tekee ansiotyötä vähintään 1 tunnin viikossa töitä (tutkimusajankohtana).
- Työllisyysaste ei kerro työtuntien määrästä, vaan ainoastaan työnteosta, joka voi olla koko- ja osa-aikaista työtä, lyhyttä keikkatyötä tai yrittäjätyötä.
- Maaliskuussa 2022 työllisiä oli 2,57 milj.
- Vuosimuutos: Työllisiä oli vuoden 2022 maaliskuussa 77 000 enemmän kuin vuosi sitten.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/01 - 2022/03

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työvoima- tutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut 2021/02 - 2022/02 (TK)

	2021/03, %	2022/03, %	Muutos, 2021/03 - 2022/03, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	70,7	72,5	1,8
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	8,2	7,0	-1,3
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	65,9	67,1	1,2

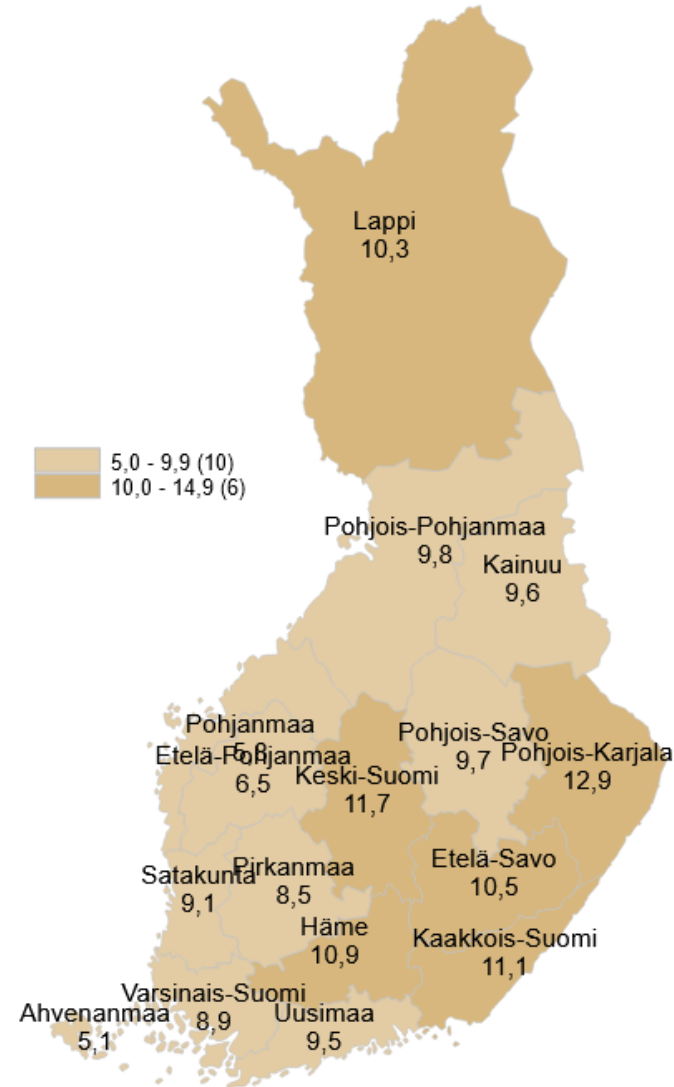
Työllisyys kasvoi vuodessa +3,1 %

- Maaliskuussa työttömänä 192 000: miehiä 103 000 ja naisia 89 000.
- Vuosimuutos: työttömiä oli maaliskuussa 31 000 vähemmän kuin vuosi sitten.
- Työttömyysaste = työttömien osuus työvoimasta
- Maaliskuussa työttömyysaste 7,0 prosenttia, vuosimuutos -1,2 prosenttia.
- Miesten työttömyysaste oli 7,3 prosenttia ja naisten 6,6 prosenttia.

Maaliskuu 2022: Työttömiä työnhakijoita maaliskuussa 250 700 (TEM)

- Vuosimuutos: 80 800 työtöntä työnhakijaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.
- Prosentteina vuosimuutos: -3,1 prosenttia.
- Maaliskuussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,5 prosenttia.
- Kuukausimuutos melkoinen (-14 900) helmikuuhun verrattuna.
- Vuosimuutos: Lomautettuja kaikkiaan 28 600 henkilöä, mikä on 50 900 vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

Teollisuus liitto

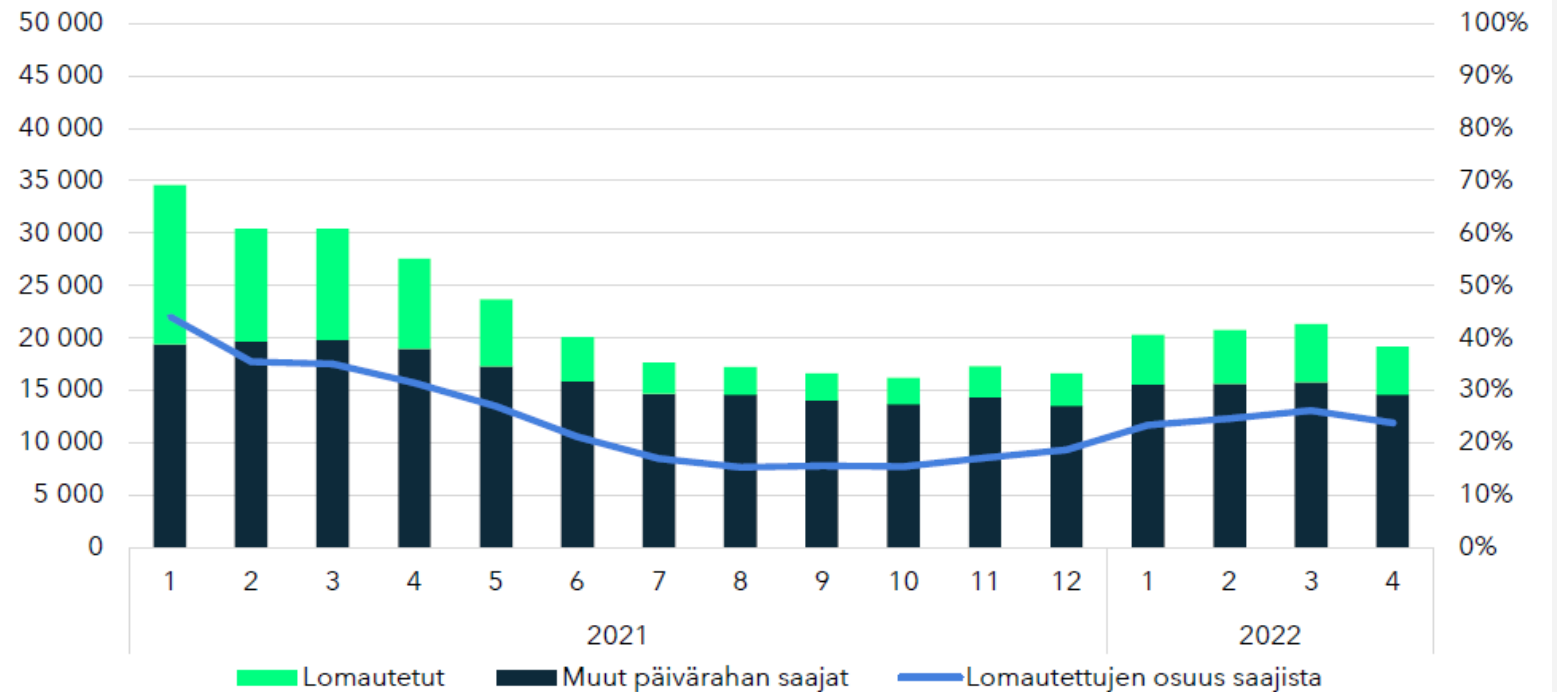
3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys

A-kassan päivärahan saajat (4/2022)

Tilastossa myös muiden A-kassan jäsenten tietoja kuin Teollisuusliiton jäsenten

Ansiopäivärahan saajat ja lomautettujen osuus kuukausittain 2021–2022

Teollisuusliiton yt-seurannan lähteet ja tiedon luotettavuus

Vuoden 2022 ensimmäinen data-ajo tehty

- Lähde: A-kassan 2022 laatima data-aineisto.
- Aineistoa kerätty vuoden 2022 maaliskuusta samalla metodilla: A-kassan tietolomakkeella ja aluetoimistoväen tekemillä puhelinhaastatteluilla.
- Tietolomake on lähetetty kassan asiamiehiksi ryhtyneille pääluottamusmiehelle. Lomakkeen avulla voi ilmoittaa milloin vain muuttuneesta tilanteesta.
- Aineisto koskee lomautuksia ja irtisanomisia. Maaliskuussa kysyttiin myös Ukrainan sodan vaikutuksista työpaikoilla.
- Kerätty tieto on suuntaa-antavaa. Data sisältää aina puutteita, joka tuottaa pienimuotoisia virheitä.
- Seuraava tiedonkeruu toteutetaan toukokuussa 2022.

4. Suhdannenäkymät

Taloukasvu jatkuu talouspakotteista huolimatta

Monilla Teollisuusliiton jäsenten työpaikoilla vaikeuksia osien saannissa ja viennissä

- Teollisuuden tilanne oli erittäin hyvä ennen sotatoimia. Suomalaiset tuotteet kävivät hyvin kaupaksi, ja tilausten määrä oli ennätystasolla.
- Heikenneestä suhdanteesta huolimatta kone- ja laiteinvestoinnit kasvavat. VM ennustaa: +7 % (2022) ja +11 % (2023). Investoinnit parantavat kilpailukykyä ja lisäävät tuotantoa.
- Työllisyys kohentunut vuodessa. Ainakaan vielä maaliskuussa eivät irtisanomiset ja lomautukset näy minään piikkinä tilastoissa.
- Teollisuusliiton jäsenten työpaikoilla tuotannon pullonkaulat ja Venäjän kaupan loppuminen aiheuttavat lomautuksia ja irtisanomisia. Esim. Valmet Automotive kertoi huhtikuussa neuvottelevansa jopa 1 100 työntekijän irtisanomisesta (uutisoitu 29.4.2022).
- Osa yrityksistä kärsii kustannusten noususta, ja osa vastaavasti hyötyy tilanteesta. Ainakin vientiteollisuus on saanut siirrettyä kustannuksia omiin hintoihinsa: vientihinnat ja tuontihinnat ovat nousseet yhtä paljon. (TK 25.4.)
- Puolustusmenot kasvavat ja vihreä siirtymä vauhdittuu. Molemmat tuovat teollisuudelle tilauksia, mutta lisäävät julkisia menoja.
- Koronaepidemia on ollut uutisoinnissa taka-alalla ja talousvaikutukset ovat EU:ssa vähäisiä. Vaikutukset liittyvät etupäässä Kiinan ankariin koronasulkuihin, jotka lisäävät toimitusketjujen tukkoisuutta.

**Teollisuus
liitto**